

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de fractie van D66
Paul van de Kandelaar

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake Fietsbrug
Borgharen
BEHANDELD DOOR
GA (George) Groot

DATUM
7 september 2023
Verz. 7 september 2023
TELEFOONNUMMER
043 35

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2023.03592

E-MAILADRES
George.Groot@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte heer van de Kandelaar,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

U schrijft dat de aannemer gekozen heeft voor een ontwerp met een hergebruikvariant.

Vraag 1: Wat zijn de verschillen in de varianten waarbij de “bestaande brug als basis dient” en het realiseren van een geheel nieuwe brug?

Antwoord 1:

De aannemer heeft gekozen voor een ontwerp met een hergebruikvariant, waarbij bestaande brugdelen (hoofdliggers + dwarsliggers) als basis dienen. Deze brugdelen zijn afkomstig van een stalen brug die elders in Nederland was vrijgekomen. De aannemer kon beschikken over deze brug en was in de veronderstelling dat deze relatief eenvoudig geschikt gemaakt kon worden voor gebruik als brug over de Grensmaas bij Borgharen. De aannemer ging ervan uit dat deze variant door het hergebruik van bestaande materialen relatief goedkoop zou zijn en bovendien milieuwinst zou opleveren. Bij de uitwerking bleek echter dat deze variant het taakstellend budget ruimschoots overschreed.

Deze stalen hergebruikvariant heeft vaste en zware afmetingen. Bij de uitwerking bleek dit een groot effect te hebben op de benodigde pijlers in de rivier waar de brug op komt te rusten en het benodigde materieel om de brug te monteren. Het benodigde zware materieel zou vervolgens weer een negatieve impact hebben op de benodigde tijdelijke voorzieningen in de bedding van de rivier. Denk hierbij aan de benodigde tijdelijke toegangsweg en een tijdelijke werkdam in de rivier. Daarnaast zijn de bouwkosten in algemene zin enorm gestegen de voorbije periode. De bestaande brugdelen dienen bovendien volledig opnieuw geconserveerd te worden zodat deze weer voldoende duurzaam zijn voor de toekomst en de gewenste levensduur voor de brug gegarandeerd kan worden. Gebleken is dat het conserveren van de her te gebruiken stalen brugdelen zeer intensief en duur is. Tot slot blijft er een risico bestaan dat er schade optreedt van binnenuit die niet signaleerd kan worden en waarvan de kosten niet in te schatten zijn. Dit ontwerp-, onderzoeks- en begrotingsproces is zorgvuldig doorlopen, maar heeft tot teleurstellende resultaten geleid ten aanzien van de hergebruikvariant.

Een alternatief is een geheel nieuwe brug. Deze brug kan in beginsel uitgevoerd worden in beton, staal of hout. Bij een geheel nieuwe brug kan er gezocht worden naar een optimale balans tussen overspanning, het aantal en de omvang van de benodigde pijlers in de rivier. Er kan een optimaal ontwerp specifiek voor de

DATUM
7 september 2023

betreffende locatie in de Grensmaas gemaakt worden. Hierbij kan er gezocht worden naar een optimum tussen gewicht van bouwdelen, het ontwerp, vergunningseisen en benodigd materieel en de daarvoor benodigde tijdelijke voorzieningen.

Vraag 2: Welke ontwerp wordt bedoeld, het oorspronkelijk ontwerp of de duurzame variant van de aannemer?

Antwoord 2:

Hiermee wordt de hergebruikvariant bedoeld, uitgaande van het hergebruik van de bestaande brug.

Wij begrijpen dat u geen opdrachtverstrekking realisatie fietsbrug kunt verlenen aan de opdrachtgever omdat de kosten niet passen binnen de kaders van de aanbestede opdracht. U schrijft dat er opnieuw moet worden aanbesteed.

Vraag 3: Wat maakt een nieuwe aanbesteding anders dan de huidige aanbestede opdracht?

Antwoord 3:

De huidige opdracht was aanbesteed als "bouwteam". Dit behelst dat de aannemer die uiteindelijk ook de brug zou bouwen, nauw betrokken is bij het ontwerp en de benodigde vergunningsaanvragen. Hiervoor is bewust gekozen, omdat de technische uitvoering van het project in een ongestuwde rivier complex is en de nodige risico's en uitdagingen kent. De ontwerpverantwoordelijkheid ligt in een bouwteam voor een groot deel bij de aannemer. Gedurende de bouwteamfase is gebleken dat de kosten van de door de aannemer voorgestelde hergebruikvariant het budget fors overschrijden.

Bij een nieuwe aanbesteding zijn we voornemens om de ontwerpverantwoordelijkheid en daarmee ook de sturing op het budget meer naar onszelf als opdrachtgever toe te trekken. We beogen een traditioneel ontwerpproces waarbij onder verantwoordelijkheid van de gemeente als opdrachtgever een ontwerp en bestek wordt gemaakt dat vervolgens wordt aanbesteed ten behoeve van de realisatie. Hierbij kan de kennis die is opgedaan in de bouwteamfase benut worden en optimaal gestuurd worden op beheersbaarheid van de kosten.

Vraag 3a: Welke regels en eisen in een nieuwe aanbestedingsleidraad worden anders geformuleerd of heroverwogen dan de oude aanbesteding?

Antwoord 3a:

In de oude aanbesteding is in eerste instantie een aannemer geselecteerd voor het opstellen van een ontwerp inclusief vergunningen. Hierbij bestond de mogelijkheid om de realisatie van de brug vervolgens aan dezelfde aannemer te gunnen (bouwteam). In de beoogde nieuwe aanpak zal eerst het ontwerp apart worden uitgewerkt. Zodra dit gereed is zal pas een aannemer worden geselecteerd voor de realisatie van de brug binnen de in de opdracht te formuleren kaders.

Vraag 3b: Worden de gunningscriteria in de nieuwe aanbesteding anders gewogen?

DATUM
7 september 2023

Antwoord 3b:

In de gedane aanbesteding is een verhouding van 10% prijs en 90% kwaliteit gehanteerd, met inachtneming van een taakstellend budget waaraan de inschrijvers zich hebben moeten committeren. Deze verhouding is gekozen zodat de inschrijver zich maximaal kon onderscheiden op basis van de te leveren kwaliteit en inbreng van expertise aan het Bouwteam. Het ligt voor de hand dat het onderdeel prijs bij de beoogde nieuwe aanpak zwaarder zal wegen, omdat het ontwerp ten tijde van de selectie van de aannemer voor de realisatie van het werk, gereed zal zijn.

Vraag 3c: Als we weten dat het niet kan voor een lage prijs, waarom deze gunning dan niet afgeven?

Antwoord 3c:

De realisatie van het huidige voorstel van de aannemer kan niet gegund worden omdat dit niet past binnen de kaders van de gedane aanbesteding. Aanbestedingsrechtelijk is dit niet toegestaan.

U schrijft dat u alle inwoners en klankbordgroep op de hoogte heeft gesteld van deze ontwikkeling.

Vraag 4a: Op welke wijze heeft u de inwoners en klankbordgroep geïnformeerd?

Antwoord 4a:

Er vindt regelmatig overleg plaats met de klankbordgroep en de buurtnetwerken Borgharen en Itteren. Ook is hierin diverse malen gesproken over de fietsbrug Borgharen. Gezien de vakantieperiode is in eerste instantie telefonisch contact opgenomen om het recente besluit om de samenwerking met de aannemer te beëindigen toe te lichten. Dit najaar zijn afspraken gepland om in een breder gezelschap de ontwikkelingen te bespreken.

Vraag 4b: Op welke wijze zijn inwoners van Itteren/Borgharen geïnformeerd en op welke wijze worden zij betrokken bij de verdere procedure?

Antwoord 4b:

Naast de gebruikelijke overleggen met de vertegenwoordigers c.q. buurtnetwerken en de formele correspondentie over vergunningsaanvragen en dergelijken zullen wij bij de uitwerking van het project ook een, of indien nodig meerdere, openbare informatiebijeenkomst(en) beleggen om het ontwerp en vervolgproces toe te lichten zodra het nieuw op te stellen ontwerp (technisch) voldoende voldragen is.

U schrijft zo spoedig te starten met een nieuwe aanbesteding.

Vraag 5: Als er een spoedige aanbesteding volgt, waarom duurt het dat tot 2026 voordat eventueel tot realisatie wordt overgegaan?

Antwoord 5:

Allereerst zal er een nieuwe ontwerpvraag uitgewerkt moeten worden waarbij de eerder opgedane kennis zo veel mogelijk toe wordt gepast binnen het nieuwe ontwerp. Vervolgens zal het ontwerp aanbesteed worden. Na afronding van het ontwerp dient er op basis hiervan een nieuwe uitvraag en aanbesteding gedaan

DATUM
7 september 2023

te worden voor de realisatie van de brug. De aanbestedingsprocedures zijn gebonden aan termijnen conform het Aanbestedingsreglement Werken (AWR).

Verder dient er dan rekening gehouden te worden met de benodigde voorbereidingstijd van de toekomstige aannemer en het gegeven dat er enkel in het laagwaterseizoen gewerkt mag worden in de rivierbedding.

In de nieuwe aanbesteding gaat u uit van een nieuwbouwvariant omdat dit zowel qua kosten en duurzaamheid positiever is.

Vraag 6: Was dit uitgangspunt in de oude aanbesteding fietsbrug niet opgenomen?

Antwoord 6:

De oude aanbesteding ging uit van een bouwteamcontract. Hierbij neemt de aannemer het voortouw bij het ontwerpen van de brug. Dit is zo gedaan om de aannemer maximaal de ruimte te geven om zijn kennis en kunde in te kunnen brengen in het ontwerpproces ten aanzien van het werken in een ongestuwde rivier met hele specifieke kenmerken. In financiële zin was hierbij wel een duidelijk taakstellend budget meegegeven waaraan de aannemer zich ook heeft geconformeerd, maar in technische zin had de aannemer veel vrijheden qua ontwerp. De aannemer had evenwel óók de mogelijkheid voor een nieuwbouwvariant. Deze nieuwbouwvariant is ten tijde van de aanbesteding ook meegegeven als referentieontwerp. Een nieuwbouwvariant was dus geen uitgangspunt, maar wel een mogelijkheid. De aannemer heeft geopteerd voor een hergebruikvariant. Aanvankelijk leek dit zeer positief, maar naarmate er meer details duidelijk werden en het ontwerp verder werd uitgewerkt door de aannemer bleek deze variant niet haalbaar binnen de overeengekomen kaders.

Vraag 6a: Op welke feiten baseert u dat de kosten en duurzaamheid positiever zullen zijn in een nieuwe aanbesteding?

Antwoord 6a:

Een eerste kostenindicatie van een externe kostendeskundige laat zien dat verschillende nieuwe varianten fors goedkoper zijn dan de hergebruikvariant. Qua duurzaamheid is met name de conservering en toekomstig onderhoud van de hergebruikvariant een issue. Er kleven diverse onzekerheden aan de levensduur van de hergebruikvariant, ook na intensieve behandeling. Een nieuwbouwvariant biedt op dit vlak meer zekerheid en is met een gegarandeerde levensduur in dat opzicht duurzamer.

Vraag 6b: Waarom is deze nieuwbouwvariant met positieve kosten en duurzaamheidsaspecten niet als oplossing onderzocht in de oude aanbesteding?

Antwoord 6b:

Het stond de aannemer op basis van de initiële aanbesteding vrij om hierin een keuze te maken. De aannemer heeft gekozen voor een ontwerp met een hergebruikvariant, waarbij een bestaande brug als basis dient. Dit werd als kostenefficiënt en duurzaam gepresenteerd. Bij de verdere uitwerking bleek echter dat het ontwerp het taakstellend budget fors overschreed en dat het conserveren en onderhouden van de stalen hergebruikbrugdelen niet tot de gewenste resultaten zou leiden. Toen dat geconstateerd werd, was het niet mogelijk om terug naar de tekentafel te gaan voor het maken van een geheel nieuw ontwerp, omdat de aanbesteding daar geen ruimte voor biedt.

DATUM
7 september 2023

De kosten voor onderhoud aan de conservering bij een stalen bovenbouw zijn hoog. De eisen vanuit de WVO (Wet Verontreiniging Oppervlaktewater) zijn hierin bepalend omdat alle vrijkomende materialen bij stralen moeten worden opgevangen. Dit maakt een geconserveerde stalen brug in de LCA (Life Cycle Analyse) zeer ongunstig. Daarnaast bleek dat de herbruikbare stalen brug ca. 15 jaar in zout milieu gelegen en dat maakt de kans op putcorrosie aannemelijk. Zeker aan de binnenzijde van het hergebruikte stalen dek is het nog maar de vraag in hoeverre deze kan worden gecontroleerd en geconserveerd waardoor er een vergroot risico is op schade.

U schrijft dat er al gesprekken hebben plaats gevonden met de Provincie Limburg en dat men positief heeft gereageerd op het verhogen van de provinciale bijdrage als de gemeente een evenredige additionele bijdrage doet.

Vraag 7: In hoeverre overlegt u met de landelijke overheid (Rijkswaterstaat) en de Provincie Limburg) over een (hogere) financiële bijdrage gelet op het belang van een (ver)nieuw(d)e brug?

Antwoord 7:

Rijkswaterstaat beschikt niet over de mogelijkheden voor subsidie aan de beoogde gemeentelijke brug. We zijn sinds de start van het project in overleg met de provincie Limburg en hebben hier steeds een zeer constructieve partner in gevonden die ook financieel bijdraagt aan de beoogde brug. Als al eerder aangegeven is de provincie bereid gevonden om de benodigde budgetten te verhogen.

Extra additionele dekking gemeente uit de meerjarige budgetten stedelijke vernieuwing en mobiliteit.

Vraag 8: hoe hoog zal naar verwachting deze additionele gemeentelijke bijdrage zijn?

Antwoord 8:

De omvang van de additionele bijdrage is nog onbekend. De markt is momenteel erg onzeker en bouwkosten nemen nog steeds toe. In het verdere proces zal duidelijk worden welke bijdrage nodig is om de brug te realiseren. Bij het ontwerp zal gekeken worden welke optimalisaties – ook in financiële zin – verder mogelijk zijn om te komen tot een kostenefficiënt ontwerp voor een nieuwe brug. Duidelijk is dat er een substantiële gemeentelijke bijdrage nodig zal zijn. Afhankelijk van het aanbestedingsresultaat zullen wij deze bijdrage voorleggen aan uw raad voor besluitvorming.,

Vraag 8a: Welk effect heeft dit op het meerjarig uitvoeringsplannen stedelijke vernieuwing en mobiliteit. Met andere woorden wat kunnen we in de toekomst niet realiseren binnen stedelijke vernieuwing en mobiliteit als de additionele bijdrage te gunste komt van de fietsbrug?

Antwoord 8a:

In beide programma's is momenteel nog ruimte om deze additionele budgetvraag op te vangen. Er is nog geen claim op deze budgetten voor andere opgaves. Indien de budgetten uit deze programma's gekoppeld worden aan de additionele financiering van de brug zal dit ten koste gaan van financieringsmogelijkheden voor toekomstige stedelijke of mobiliteitsprojecten.

DATUM
7 september 2023

Vraag 8b: Wanneer is er duidelijkheid en wordt de raad geïnformeerd over de kosten en de wijze van dekking, graag ontvang ik een duidelijke (project)planning)

Antwoord 8b:

In eerste instantie wordt nu een ingenieursbureau gecontracteerd voor het uitwerken van het ontwerp. Dit proces zal – mede gezien de benodigde aanbesteding – ca. 6 maanden in beslag nemen. Zodra het ingenieursbureau aan de slag is kunnen we duidelijkheid verschaffen over de planning van het ontwerp en de bijbehorende begroting. Wij verwachten derhalve uw raad meer concreet over de planning te kunnen informeren in de eerste helft van 2024.

Op dit moment wordt voorzien dat de dekking zal bestaan uit een deel provinciale subsidie en een deel gemeentelijke cofinanciering. Voor zover dit niet past binnen reeds gevoteerde kredieten of begrotingsposten zal dit aan uw raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Vraag 8c: Wordt er vaker gebruik gemaakt van deze soort dekkingsmethode?

Antwoord 8c:

Ja, deze methode wordt vaker toegepast.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap